ปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542

ร้อยตำรวจเอกหญิง นภาภรณ์ นันนิยง

การศึกษาอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
กระบวนวิชา LAW 7096 : การศึกษาอิสระ
ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2555

คำปฏิญาณตน

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าเอกสารชิ้นนี้เป็นผลงานเขียนของข้าพเจ้า หากมหาวิทยาลัยตรวจพบในภายหลังว่าเป็นเอกสารที่ลอกเลียนจากแหล่งใดแหล่งหนึ่ง หรือจากเอกสารของผู้อื่น รวมถึงการให้ผู้อื่นจัดทำ ไม่ว่าจะมีค่าตอบแทนหรือไม่ก็ตาม ข้าพเจ้ายอมที่จะให้มหาวิทยาลัยเพิกถอนปริญญาบัตรของข้าพเจ้า โดยไม่ขอทักท้วงแต่ประการใด

ลงชื่อ.....

(นภาภรณ์ นันนิยง)

ชื่อเรื่อง	ปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542
ชื่อผู้เขียน	ร้อยตำรวจเอกหญิง นภาภรณ์ นันนิยง
คณะ	นิติศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์จุฑามาศ นิศารัตน์

มหาวิทยาลัยรามคำแหงอนุมัติให้รายงานการศึกษาอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....ผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา

(รองศาสตราจารย์สุขสมัย สุทธิบดี) คณะนิติศาสตร์

คณะกรรมการสอบ

.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์กำธร กำประเสริฐ)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์จุฑามาศ นิศารัตน์)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ณฐ สันตสว่าง)

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการศึกษาอิสระนี้จัดทำขึ้น เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาศาสตรบัณฑิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ผู้เขียนใครขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ามาศ นิศารัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งท่านได้สละเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษา แนะนำะแนวทางการแก้ไขข้อบกพร่อง รวมทั้งการจัดทำรายงานแต่ละขั้นตอนจนทำให้การศึกษาระเล่มนี้มีความสมบูรณ์ถูกต้องตามหลักวิชาการ และขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์กำธรประเสริฐ รองศาสตราจารย์ ดร.ณฐ สันตสว่าง ที่สละเวลาเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการสอบะแก้ไขให้การศึกษาอิสระเลมนี้มีความชัดเจนและทรงคุณค่าทางวิชาการมากยิ่งขึ้น

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณบิดามารดาที่ได้สนับสนุนและส่งเสียให้ผู้เขียนได้มีโอกาสนจนสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโท ตลอดจนบุคคลที่ได้ช่วยเหลือผู้เขียนในด้านต่าง ๆ ให้การศึกษาอิสระเล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ร้อยตำรวจเอกหญิง นภาภรณ์ นันนิยง

สารบัญ

หน้า

กิตติกรรมประกาศ ..... (5)

ทที่

บทนำ 1

1

1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 1

2 วัตถุประสงค์การศึกษา 9

3 สมมติฐานของการศึกษา 9

4 ขอบเขตของการศึกษา 10

5 วิธีดำเนินการศึกษา 10

6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 10

2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำทางปกครอง และหลักทั่วไปเกี่ยวกับกฎหมายฟอกเงิน 12

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำทางปกครอง 13

1.1 ลักษณะการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ 15

1.2 คำสั่งทางปกครอง 18

1.3 การค้น 21

1.4 การจับกุม 25

1.5 หลักความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำทางปกครอง 27

2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับกฎหมายฟอกเงิน 28

2.1 ทฤษฎีการสมคบกัน 29

2.2 ทฤษฎีการช่วยเหลือและสนับสนุน 34

บทที่ หน้า

3. ความหมายและความเป็นมาของกฎหมายการฟอกเงิน..... 36

3.1 ความหมาย "การฟอกเงิน"..... 37

3.2 ความเป็นมา..... 38

3.3 ลักษณะของการฟอกเงิน 40

3.3.1. รูปแบบของการฟอกเงิน..... 40

3.3.2. แหล่งสำหรับการฟอกเงิน..... 45

4. มาตรการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน..... 48

4.1 มาตรการเกี่ยวกับผู้กระทำความผิด..... 50

4.2 มาตรการเกี่ยวกับทรัพย์สิน..... 62

5. สาระสำคัญของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542..... 66

3 มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542..... 75

1. ประมวลกฎหมายอาญา..... 77

2. พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด..... 79

3. พระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในทางอาญา..... 85

4. หลักกฎหมายฟอกเงินของต่างประเทศ..... 104

4.1 ประเทศสหรัฐอเมริกา..... 104

4.2 ประเทศออสเตรเลีย..... 110

4.3 ประเทศอังกฤษ..... 117

5. การยึดหรืออายัดทรัพย์สิน..... 126

บทที่ หน้า

4 วิเคราะห์ปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินพ.ศ.2542 135

1. วิเคราะห์เกี่ยวกับการตีความตาม "เหตุอันควรสงสัย" 137

2. ปัญหาความไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญในเรื่องการการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ 148

3. ปัญหาการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน 150

4. ปัญหาการคืนทรัพย์สินที่ถูกพนักงานเจ้าหน้าที่ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินยึดหรืออายัด ในกรณีที่ศาลได้มีคำพิพากษายกฟ้องในความผิดมูลฐานฟอกเงิน 152

5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ 157

1. บทสรุป 157

2. ข้อเสนอแนะ 159

บรรณานุกรม 162

ประวัติผู้เขียน 166

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การฟอกเงิน คือ การกระทำด้วยวิธีการใด ๆ ก็ตามเพื่อให้เงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือโดยไม่สุจริตที่เรียกว่า "เงินสกปรก" ให้กลายสภาพเป็น "เงินที่สะอาด" ทั้งนี้ เพื่อให้คนทั่วไปเข้าใจผิดคิดว่าเป็นเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาโดยถูกต้องตามกฎหมายหรือโดยสุจริตแล้วเพื่อหลีกเลี่ยงการถูกกล่าวหาจับกุมลงโทษที่ได้เงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาโดยไม่ชอบหรือโดยไม่สุจริต เพื่อมิให้บุคคลอื่นทราบความเป็นมาของเงินหรือทรัพย์สินนั้น เพื่อหลีกเลี่ยงการถูกลงโทษ และเพื่อสามารถนำเงินนั้นกลับมาใช้ได้โดยชอบด้วยกฎหมายตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันและพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ซึ่งปัจจุบันการประกอบอาชญากรรมนับวันจะรุนแรงและขยายตัวจนกลายเป็นปัญหาระดับโลก ทั้งนี้ ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งของการดำรงอยู่และความเจริญเติบโตของเหล่าอาชญากรรมหรือองค์กรอาชญากรรม ได้แก่ การมีเงินทุนหมุนเวียนเพื่อใช้สนับสนุนในการปกปิดการกระทำความผิดและเพื่อการขยายขอบเขตอิทธิพลของการประกอบอาชญากรรมให้มั่นคงและกว้างขวางขึ้นจนกลายเป็นอาชญากรรมข้ามชาติ อันทำให้ยากแก่การปราบปรามจาก